

[Hans Nielsen.]

man fra anden Side lægger Vægt paa, at denne Ordning skal gælde i 14 Aar til 1948. Efter min Mening er der ikke nogen Betænkelse ved denne Bestemmelse, idet jeg gaar ud fra, at Rigsdagen kun vedtager den foreslaaede Ordning, for saa vidt den findes god og forsvarlig, men for øvrigt kan Ændringer gennemføres, naar Repræsentantskabets Flertal stemmer herfor, og viser det sig, at den økonomiske Udvikling her i Landet kræver Ændringer i Bankens Love, saa enes man nok om slige nødvendige Ændringer. At Loven for Landets Seddelbank hvert Øjeblik skulde ændres ud fra politiske Synspunkter, kan vi vel alle være enige om vilde være i høj Grad uheldigt.

Med Hensyn til Fordelingen af Bankens Overskud bestemmes det, at Statskassen først skal have 1 Mill. Kr., medens den hidtil kun har haft Krav paa 750 000 Kr. Er Overskuddet større, henlægges 25 pCt. af dette til Reservefonden, indtil denne har naaet en Størrelse af 25 Mill. Kr., hvilket jo sikkert vil være ønskeligt, da en Reserve paa 12 Mill. Kr., saaledes som Status vel i alt væsentligt maa fremtræde, er en ringe Reservefond for en Bank af denne Størrelse. Af det Overskud, som derefter maatte være i Behold, har Staten Krav paa 2 Mill. Kr., medens Resten afskrives paa den Grundfond, som Staten selv har indbetalt.

Der kan intet være at indvende mod denne Fordeling, der, som man ser, paa forskellig Maade giver Staten hver eneste rød Øre, som Banken indtjener. Om Overskuddet bliver større eller mindre i de kommende Aar, kan man ikke med Sikkerhed vide noget om, men jeg vil gerne udtale Haabet om, at Banken maa blive styret ud fra de Principper, at Staten faar et rimeligt Udbytte, og at Landets Borgere betjenes saa billigt som muligt. Der er ingen Grund til at ønske, at Banken som i 1919—21 skal give et Overskud paa omkring 12 Mill. Kr. aarlig, thi slikt betyder jo blot en Byrde paa Landets Erhvervsliv.

Ser man paa hele den foreslaaede Ordning, forekommer det mig underordnet, om man kalder Banken en Statsbank eller en selvejende Bank, hvis Grundkapital er laant af Staten. Alle privatkapitalistiske Interesser er fjernet fra Banken; det er Samfundet og hele det danske Folk, der ejer Banken, og dens eneste Opgave vil være at tjene det danske Samfunds Økonomi og Erhvervsliv. Det Parti, jeg tilhører, hilser derfor med Tilfredshed dette Forslag som en fredelig Omvæltning inden for vort

Lands Finansverden, og vi tilraader en hurtig Behandling og Vedtagelse.

Der har i den sidste Tid lydt Røster, som krævede dette Forslag kædet sammen med en helt anden Sag, nemlig Salget af Statens Aktier i Landmandsbanken. Jeg tager dette nærmest som en gemytlig Spøg, idet jeg næppe kan tænke mig, at noget forstandigt og ansvarligt Menneske vilde proklamere, at nu skal de nævnte Aktier absolut sælges bedst muligt. Ved en saadan Taabelighed vilde den private Kapitalist, der hidtil har malket Nationalbanken, unægtelig faa en glimrende Chance for at erhverve sig en ny lækker Kage ved Køb af Landmandsbankens Aktier. Det er vel overflødigt at bemærke, at en saa uforstandig og uforsvarlig Handlemaade ganske bestemt vil blive afvist. Skal Landmandsbankens Aktier sælges, afgøres dette paa normal Maade; det kan i alle Tilfælde aldrig ske som en Slags Betaling for, at man her gennemfører en samfundsmæssig Ordning af Landets Seddelbank. Derom maa Privatkapitalismens Tillidsmænd være forvisset!

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.

Krag: I sin Forelæggelsestale har den højtærede Handelsminister jo udførligt redegjort for Indholdet af det foreliggende Lovforslag, ligesom Ministeren ogsaa har rekapituleret den Redegørelse, der findes i Bemærkningerne, angaaende Nationalbankens Historie, og hvad der paa begge disse Omraader eventuelt maatte mangle, har jo den ærede socialdemokratiske Ordfører, Hr. Hans Nielsen, nu redegjort for. Jeg skal derfor slet ikke komme ind paa denne Side af Sagen, i hvert Tilfælde kun ganske uvæsentligt.

Den højtærede Handelsminister har Ret i, at Forhandlingerne om denne nye Form for Seddelbanken i Danmark, som i Dag paabegyndes i den høje Rigsdag, finder Sted i en for vort Lands Økonomi og Erhvervsliv overordentlig vanskelig Tid, ligesom Tilfældet var, da den Nationalbank, som nu aabenbart har levet sin længste Tid, kom til Verden i 1818. Denne Nydanskelse paa Bankomraadet her i Landet, som dengang fandt Sted, blev jo en overordentlig betydningsfuld Indsats i Arbejdet for Genskabelsen af en sund Økonomi her i Landet og for Genrejsningen af Erhvervs mulighederne, og man kan kun nære det oprigtige Ønske, at den Foranstaltning, som, hvis dette Lovforslag gennemføres, vil blive truffet, vil faa i tilsvarende Grad Be-